Projekt Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga

Raziskava o stopnji sprejemanja različnosti pri osnovnošolskih otrocih (2014 -2015)

Kazalo vsebine

Namen raziskave 3

Vzorec 3

Metodologija 3

Teze 4

Vprašanje 7: Z znakom »x« označi, koliko si strpen_na do različnih oseb, pri čemer številke pomenijo: 5

Teza 1 7

Teza 2 7

Teza 3 8

Teza 4 8

Teza 5 9

Vprašanje 9: Z znakom »x« označi, če si že imel/imela vsaj eno pozitivno izkušnjo z osebami, ki so navedene v tabeli. 10

Teza 6 10

Teza 7 11

Vprašanje 11: Z znakom »x« označi, če si že imel/imela kakšno negativno izkušnjo z osebami, ki so navedene v tabeli. 13

Teza 8 13

Teza 9 14

Povezava med vprašanjema 7 in 9: nivo strpnosti in pozitivne izkušnje z različnimi 15

Teza 10 15

Povezava med vprašanjema 7 in 11: nivo strpnosti in negativne izkušnje z različnimi 16

Teza 11 16

Opisna analiza vprašanj: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14 17

Vprašanje 1: Kaj zate pomeni strpnost? 17

Vprašanje 2: Kako ste se v zadnjem šolskem letu učili strpnosti do različnih skupin v šoli? 18

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice

Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašanje 3: Če je bil tvoj odgovor pri prejšnjem vprašanju »a«, »b« ali »c«, oceni koliko ur približno ste v šoli namenili učenju strpnosti? 18
Vprašanje 4: Se ti zdi, da je bilo v šoli namenjenih dovolj ur za učenje strpnosti? 19
Vprašanje 5: Ali si se strpnosti učil/učila v svojem prostem času? 20
Vprašanje 6: Če je bil tvoj odgovor pri prejšnjem vprašanju »da«, povej, kje je učenje potekalo?.. 21
Vprašanje 8: Kaj po tvojem mnenju bi morala Republika Slovenija storiti za priseljence in priseljenke iz albanskih govornih področij? 22
Vprašanje 10: Kaj bi po tvojem mnenju morala Nemčija storiti za slovenske priseljence in priseljenke? 23
Vprašanje 12: Kdo je po tvojem mnenju »cigan«? 24
Vprašanje 13: Kdo je po tvojem mnenju »peder«? 25
Vprašanje 14: Kdo je po tvojem mnenju »Šiptar«? 26
Zaključki in interpretacija rezultatov 27
Vprašalnik raziskave o sprejemanju različnosti pri mladih 30

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Namen raziskave

Projekt Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga (v nadaljevanju projekt MAMD) je bil prvič izveden med leti 2009 – 2012. Sofinanciran je bil s strani Evropskega socialnega sklada in Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Prva nadgradnja projekta je potekala v letih 2013 – 2014 in je bila sofinancirana v sklopu programa Progress, ki ga izvaja Evropska unija. Obe verziji projekta sta bili v osnovi namenjeni srednješolcem_kam in v obeh je bila na temo sprejemanje različnosti izvedena raziskava, ki je bila podlaga za nadaljnji razvoj projektnih aktivnosti glede na aktualno stanje in potrebe. Tekom obeh omenjenih izvajanj se je pokazala potreba po vzgojno-izobraževalnih modelih za osnovnošolske otroke, ki zadevajo učenje in vzgojo za medkulturnost. Priložnost je prišla v sklopu druge nadgradnje projekta MAMD, ki je bila izvajana v letih 2014 – 2015 in sofinancirana s strani Finančnega mehanizma EGP in Norveškega finančnega mehanizma. Raziskava, katere izsledki bodo podani v nadaljevanju, je bila izvedena na osnovnošolski populaciji in je podala celovit pregled nad aktualnim stanjem, ki zadeva dojemanje in sprejemanje različnosti.

Vzorec

Raziskava je zajela 452 otrok starih od 12 do 15 let, ki obiskujejo osnovne šole na področju mest: Slovenske Konjice, Zreče, Oplotnica in Loče. 215 vključenih oseb je ženskega spola, 237 pa moškega spola. Osebe smo glede na spol razdelili tudi na tiste, ki so bile udeležene na delavnicah Urice medkulturnega dialoga (v nadaljevanju Urice) in tiste, ki na njih niso bile udeležene. V Urice je bilo vključenih 100 oseb ženskega spola in 104 oseb moškega spola. Osebe, ki niso bile udeležene na Uricah, so bile v raziskavo vključene po naključnem izboru v sklopu starostne skupine od 12 do 15 let.

Metodologija

Uporabljena je bila metoda anketiranja. Anketni vprašalnik je obsegal 14. vprašanj. Večina vprašanj je bila zaprtega tipa. Vseboval je tudi ocenjevalno lestvico. Odgovori na 7., 9. in 11. vprašanje so bili analizirani s pomočjo SPSS analize, odgovori na ostala vprašanja pa so bili obravnavani opisno.

Zanesljivost testa je bila preverjena s Cronbachovim testom (α), ki znaša 0,853 (N = 452, N veljavnih = 375).

Cronbach's Alpha	Št. postavk
,853	54

Teze

Vprašanje 7

1. V povprečju so osebe ženskega spola strpnejše do vseh navedenih kulturnih in etničnih skupin od oseb moškega spola.
2. V povprečju so osebe ne glede na spol, ki so sodelovale na Uricah, dajale bolj strpne odgovore, kar se tiče sprejemanja različnosti, kot osebe ne glede na spol, ki niso sodelovale na Uricah.
3. V povprečju so osebe ženskega spola, ki so sodelovale na Uricah, dajale bolj strpne odgovore, kar se tiče sprejemanja različnosti, kot osebe ženskega spola, ki niso sodelovale na Uricah.
4. V povprečju so osebe moškega spola, ki so sodelovale na Uricah, dajale bolj strpne odgovore, kar se tiče sprejemanja različnosti, kot osebe moškega spola, ki niso sodelovale na Uricah.
5. V povprečju so osebe ne glede na spol strpnejše do oseb avstrijske, italijanske, nemške narodnosti (skupina 1), kot do oseb srbske, albanske in bosanske narodnosti (skupina 2).

Vprašanje 9

6. V povprečju imajo osebe ženskega spola več pozitivnih izkušenj z različnimi, kot jih imajo osebe moškega spola.
7. V povprečju imajo osebe ne glede na spol približno enako število pozitivnih izkušenj z osebami avstrijske, italijanske in nemške narodnosti kot z osebami srbske, albanske in bosanske narodnosti.

Vprašanje 11

8. V povprečju imajo osebe moškega spola več negativnih izkušenj z različnimi, kot jih imajo osebe ženskega spola.
9. V povprečju imajo osebe ne glede na spol približno enako število negativnih izkušenj z osebami avstrijske, italijanske in nemške narodnosti kot z osebami srbske, albanske in bosanske narodnosti.

Povezava med vprašanjema 7 in 9

10. V povprečju velja, da več kot je pozitivnih izkušenj ob stiku z različnimi kulturami, višja je strpnost do različnih kultur.

Povezava med vprašanjema 7 in 11

11. V povprečju velja, da več kot je negativnih izkušenj ob stiku z različnimi kulturami, nižja je strpnost do različnih kultur.

Vprašanje 7: Z znakom »x« označi, koliko si strpen_na do različnih oseb, pri čemer številke pomenijo:

- 1 – sem zelo nestrpen_na,
- 2 – sem malo nestrpen_na,
- 3 – nisem niti strpen_na niti nestrpen_na,
- 4 – sem malo strpen_na,
- 5 – sem zelo strpen_na.

Za razmejitev strpnih od nestrpnih smo določili, da odgovora 1 in 2 označujeta nestrpnost, odgovora 4 in 5 pa strpnost. Glede na to smo dobili spodnja grafa, ki kažeta stopnjo (ne)strpnosti celotnega vzorca do posameznih oseb z določeno osebno okoliščino. Števila so numerusi odgovorov glede na izbrano kategorijo (ne)strpnosti.

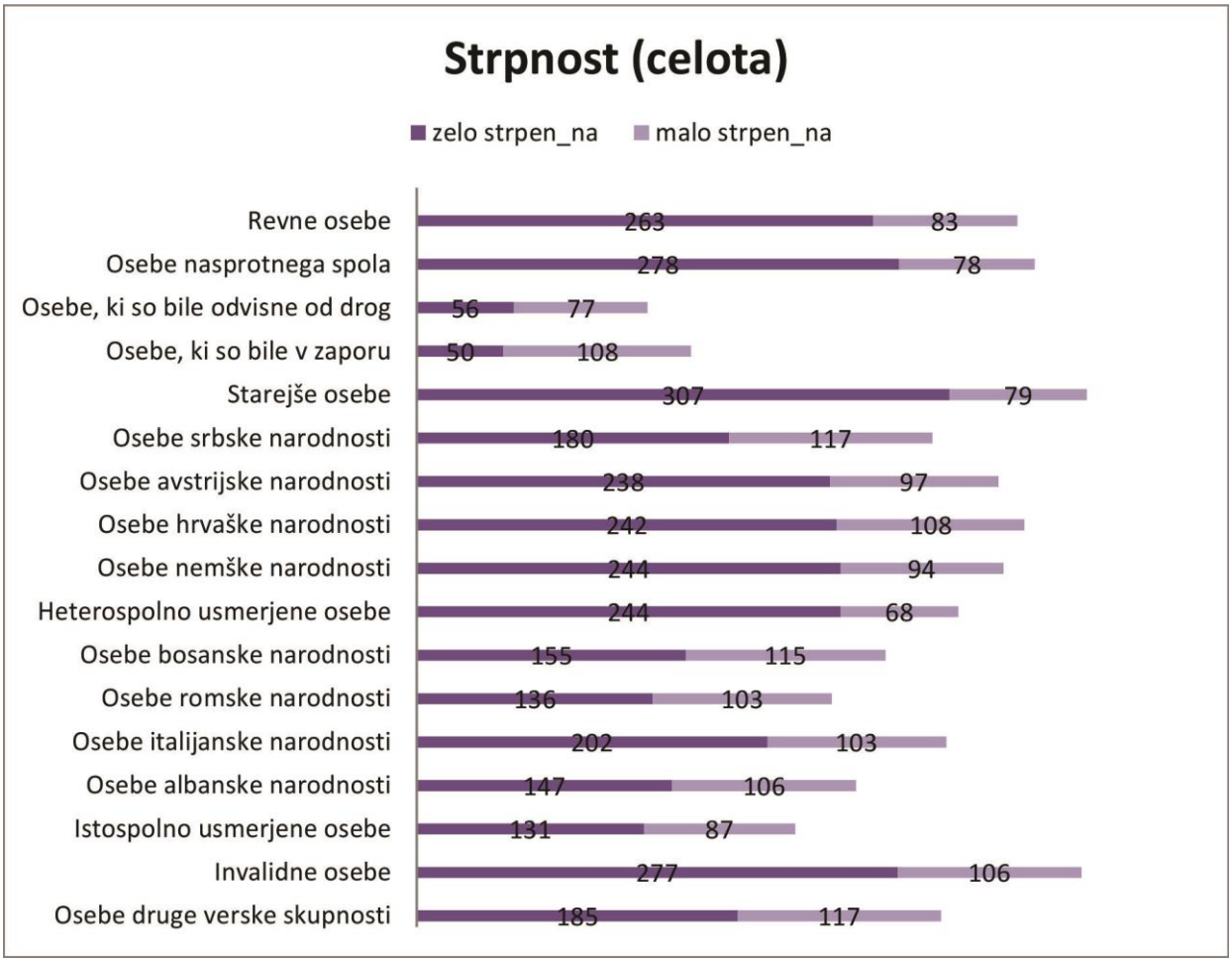

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

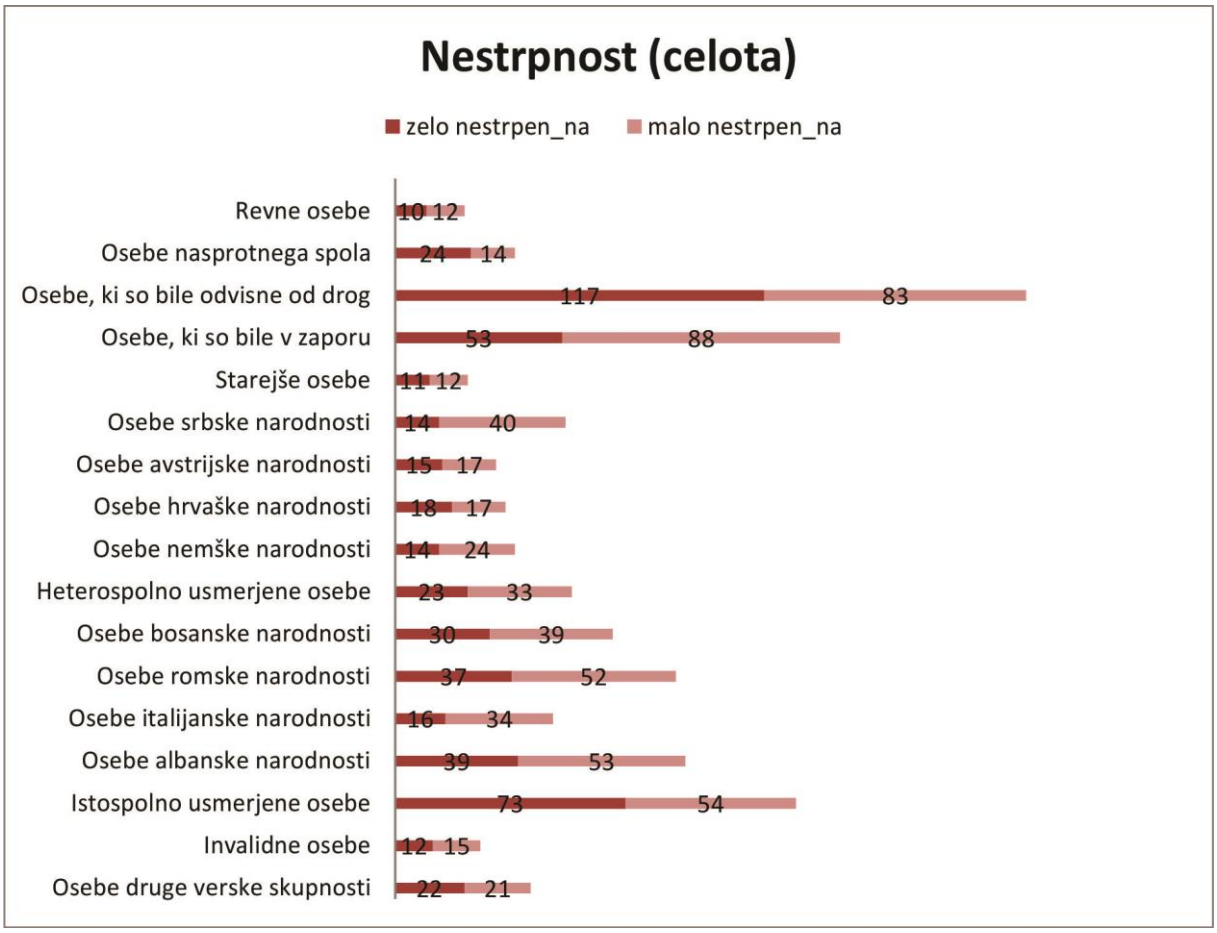

Graf nestrpnosti kaže na teme, ki jih je v povezavi z različnostjo še potrebno ali sploh začeti sistematično naslavljati. Poleg tega, da se še naprej iz generacije v generacijo izvajajo modeli Urice na že vzpostavljene teme (muslimanska in romska kultura, LGBT skupnost in migranti ter migrantke), bi bilo potrebno vzpostaviti vzgojno-izobraževalne modele, ki bi informirali o osebah, ozdravljenih od drog in oseb, ki so bile v zaporu.

S pomočjo SPSS analize smo izračunali koeficient strpnosti. V tabeli je zavedena splošna strpnost glede na celoten vzorec. V povprečju velja, da otroci različnosti ne zavračajo.

	N	Min	Max	M	SD
Koeficient strpnosti	411	1,00	5,00	3,8931	,77403

Teza 1

Osebe ženskega spola

	N	Min	Max	M	SD
Koeficient strpnosti	205	1,00	5,00	4,0849	,76553

Osebe moškega spola

	N	Min	Max	M	SD
Koeficient strpnosti	206	1,35	5,00	3,7022	,73595
Valid N (listwise)	206				

t-test

	t-test	Stopinje prostosti	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Interval zaupanja	
					Sp. meja	Zg. meja
SPOL	64,821	451	,000	1,524	1,48	1,57
Koeficient strpnosti	101,967	410	,000	3,89309	3,8180	3,9681

T-test kaže statistično pomembnost v razliki v strpnosti glede na spol. Teza 1 je potrjena. V povprečju velja, da so osebe ženskega spola strpnejše do vseh navedenih kulturnih skupin od oseb moškega spola.

Teza 2

Osebe, ki so se udeležile Uric

	N	Min	Max	M	SD
Koeficient strpnosti	188	1,47	5,00	4,0510	,67311
Valid N (listwise)	188				

Osebe, ki se niso udeležile Uric

	N	Min	Max	M	SD
Koeficient strpnosti	223	1,00	5,00	3,7600	,82820
Valid N (listwise)	223				

t-test						
	Test Value = 0					
	t-test	Stopinje prostosti	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Interval zaupanja	
					Sp. meja	Zg. meja
Koeficient strpnosti	101,967	410	,000	3,89309	3,8180	3,9681
Udeležba na Uricah	66,091	451	,000	1,549	1,50	1,59

T-test je pokazal statistično pomembno razliko med strpnostjo tistih oseb, ki so se udeležile Uric in tistimi, ki se niso. Osebe, ki so se udeležile Uric so v povprečju dajale strpnejše odgovore kot osebe, ki se Uric niso udeležile. Teza 2 je potrjena.
Otroci, ki so sodelovali na Uricah, so raziskovalno anketo izpolnili neposredno po Uricah oziroma v roku enega do dveh tednov po izvedbi Uric. To izkazuje, da izobraževalni modeli Urice dosegajo cilje, ki zadevajo spodbujanje sprejemanja različnosti pri mladih.

Teza 3

Osebe ženskega spola, N = 215, od tega jih je bilo 100 vključenih v Urice, 115 pa ne.

t-test

	t-test	Stopinje prostosti	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Interval zaupanja	
					Sp. meja	Zg. meja
Udeležba na Uricah	45,017	214	,000	1,535	1,47	1,60

T-test je pokazal statistično pomembno razliko med strpnostjo tistih oseb ženskega spola, ki so se udeležile Uric in tistimi osebami ženskega spola, ki se niso. Osebe ženskega spola, ki so se udeležile Uric, so v povprečju dajale strpnejše odgovore kot osebe ženskega spola, ki se Uric niso udeležile. Teza 3 je potrjena.

Teza 4

Osebe moškega spola, N = 237, od tega so bile 104 osebe vključene v Urice, 133 pa ne.

t-test

	Test Value = 0					
	t-test	Stopinje prostosti	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Interval zaupanja	
					Sp. meja	Zg. meja
Udeležba na Uricah	48,330	236	,000	1,561	1,50	1,62

T-test je pokazal statistično pomembno razliko med strpnostjo tistih oseb moškega spola, ki so se udeležile Uric in tistimi osebami moškega spola, ki se niso. Osebe moškega spola, ki so se udeležile

Uric, so v povprečju dajale strpnejše odgovore kot osebe moškega spola, ki se Uric niso udeležile. Teza 4 je potrjena.

Teza 5

Osebe ženskega spola

Opisna statistika			
		Strpnost do skupine 2	Strpnost do skupine 1
N	Valid	211	214
	Missing	4	1
M		3,9542	4,3224
Min		1,00	1,00
Max		5,00	5,00

X^2 test			
	Vrednost	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Likelihood Ratio	282,926	120	,000
N = 210			

Osebe moškega spola

Opisna statistika			
		Strpnost do skupine 2	Strpnost do skupine 1
N	Valid	228	232
	Missing	9	5
M		3,5804	3,9440
Min		1,00	1,00
Max		5,00	5,00

X^2 test			
	Vrednost	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Likelihood Ratio	310,430	144	,000
N of Valid Cases	226		

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Hi – kvadrat test je pokazal statistično pomembno razliko v strpnosti tako pri osebah ženskega kot moškega spola, kar se tiče sprejemanja oseb avstrijske, italijanske in nemške narodnosti, torej iz skupine 1 in sprejemanja oseb srbske, albanske in bosanske narodnosti, torej iz skupine 2. V povprečju velja, da so osebe ne glede na spol strpnejše do oseb iz skupine 1 kot do oseb iz skupine 2. Teza 5 je potrjena.

Vprašanje 9: Z znakom »x« označi, če si že imel/imela vsaj eno pozitivno izkušnjo z osebami, ki so navedene v tabeli.

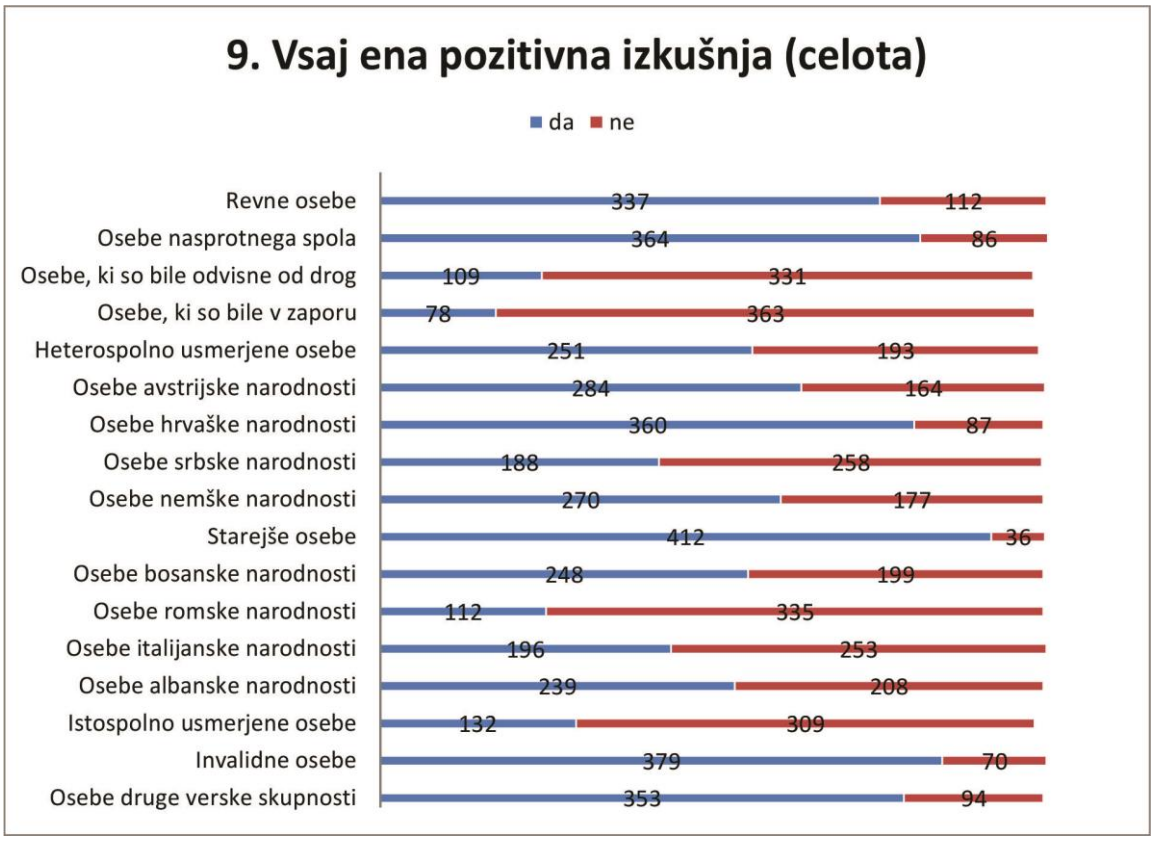

Graf prikazuje število oseb ne glede na spol, ki so v raziskavi določile, da imajo vsaj eno pozitivno izkušnjo z navedenimi skupinami različnih in število oseb, ki so določile, da nimajo pozitivne izkušnje z navedenimi skupinami različnih.

Teza 6

Osebe ženskega spola

	N	Min	Max	M	SD
Pozitivne izkušnje	203	1,00	1,88	1,4135	,19324

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Osebe moškega spola

	N	Min	Max	M	SD
Pozitivne izkušnje	216	1,00	1,94	1,4542	,19270
Valid N (listwise)	216				

X^2-test			
	Vrednost	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Likelihood Ratio	25,228	16	,066
N = 419			

Hi – kvadrat test ni pokazal statistično pomembne razlike med spoloma, kar se tiče količine pozitivnih izkušenj z različnimi. Teza 6 se zavrne. Velja, da imajo v povprečju osebe ženskega in moškega spola približno enako število pozitivnih izkušenj z različnimi. Iz tega lahko izhaja, da ni nujno, da je količina pozitivnih izkušenj tista, zaradi katerih so osebe ženskega spola v povprečju strpnejše do različnih kot osebe moškega spola (dokazano v tezi 1). Ali gre za nek drugi dejavnik, ki vpliva na to ali pa gre med spoloma za razliko v dajanju teže pozitivnim izkušnjam z različnimi, torej za različno čustveno oziroma kognitivno dojemanje.

Teza 7

Vse osebe (ne glede na spol) in pozitivne izkušnje z osebami iz različnih narodnosti (1 IMA pozitivno izkušnjo, 2 NIMA pozitivne izkušnje)

	N	Min	Max	M	SD
Osebe albanske narodnosti	447	1	2	1,47	,500
Osebe italijanske narodnosti	446	1	2	1,56	,497
Osebe bosanske narodnosti	448	1	2	1,45	,498
Osebe nemške narodnosti	446	1	2	1,39	,488
Osebe srbske narodnosti	446	1	2	1,58	,494
Osebe avstrijske narodnosti	447	1	2	1,36	,479
Valid N (listwise)	439				

Pozitivne izkušnje vseh oseb ne glede na spol združeno glede na narodnosti v skupini 1 (avstrijske, italijanske in nemške) in skupini 2 (srbske, albanske in bosanske) in preračunana aritmetična sredina, ali se osebe bolj nagibajo k 1 (ima pozitivno izkušnjo) ali 2 (nima pozitivne izkušnje)

	N	Min	Max	M	SD
Pozitivne izkušnje – skupina 1	444	1,00	2,00	1,4369	,37111

	N	Min	Max	M	SD
Pozitivne izkušnje – skupina 2	442	1,00	2,00	1,5008	,36283

X^2-test			
	Vrednost	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Likelihood Ratio	60,400	9	,000
N = 439			

Hi – kvadrat test je pokazal statistično pomembne razlike. Teza 7 se zavrne, saj velja, da imajo v povprečju osebe ne glede na spol različno število pozitivnih izkušenj z narodnostmi iz skupine 1 kot z narodnostmi iz skupine 2.

Teza je bila postavljena z namenom preverjanja prisotnosti oziroma delovanja dejavnika pozitivne oziroma negativne stereotipizacije, kar se tiče različnih narodnosti. Predpostavili smo, da otroci narodnosti iz skupine 1 umeščajo v območje razvitejših držav, narodnosti iz skupine 2 pa v območje manj razvitih držav. Na podlagi te umestitve smo predpostavili, da so otroci bolj strpni do narodnosti iz skupine 1 kot skupine 2 (to je bilo potrjeno v sklopu teze 5). Iz tega smo sklepali, da bi, v kolikor bi bilo pozitivnih izkušenj približno enako število, lahko sklepali, da na nivo strpnosti pomembno vpliva pozitivna oziroma negativna stereotipizacija. To opuščamo.

Po Hi – kvadrat oziroma Kullbackovemu testu pa torej glede na aritmetično sredino ugotavljamo, da imajo osebe ne glede na spol statistično pomembno več pozitivnih izkušenj z narodnostmi iz skupine 1 kot z narodnostmi iz skupine 2. Glede na to in glede na potrditev teze 5 lahko sklepamo, da na nivo strpnosti do različnih narodnosti vpliva količina pozitivnih izkušenj.

Vprašanje 11: Z znakom »x« označi, če si že imel/imela kakšno negativno izkušnjo z osebami, ki so navedene v tabeli.

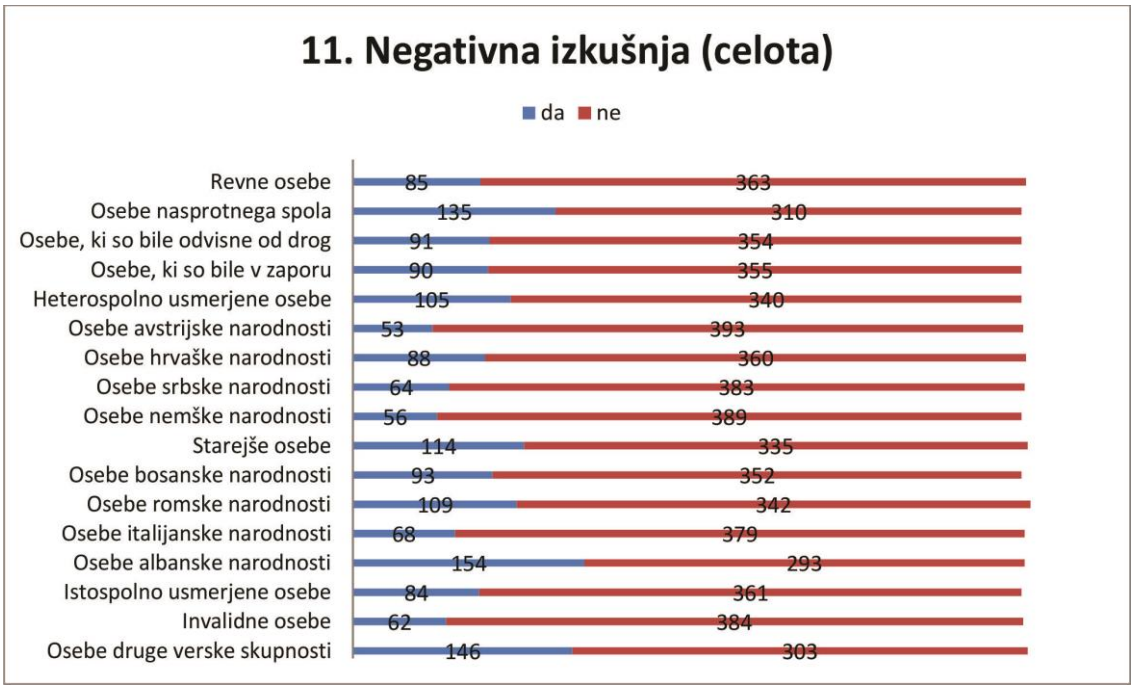

Graf prikazuje število oseb ne glede na spol, ki so v raziskavi določile, da imajo negativno izkušnjo z navedenimi skupinami različnih in število oseb, ki so določile, da nimajo negativne izkušnje z navedenimi skupinami različnih.

Teza 8

Osebe ženskega spola

	N	Min	Max	M	SD
Negativne izkušnje	212	1,00	2,94	1,8185	,20935

Osebe moškega spola

	N	Min	Max	M	SD
Negativne izkušnje	218	1,00	2,00	1,7696	,23306
Valid N (listwise)	218				

X^2-test			
	Vrednost	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Likelihood Ratio	19,095	17	,323
N = 430			

Hi – kvadrat test ni pokazal statistično pomembne razlike med spoloma, kar se tiče količine negativnih izkušenj z različnimi. Teza 8 se zavrne, saj velja, da imajo v povprečju osebe moškega in ženskega spola približno enako število negativnih izkušenj z različnimi. Iz tega lahko izhaja, da ni nujno, da je količina negativnih izkušenj tista, zaradi katerih so osebe moškega spola v povprečju manj strpne do različnih kot osebe ženskega spola (dokazano v tezi 1). Kot pri interpretaciji zavrnitve teze 6, ponovno sklepamo, da je na delu, kar se tiče razlike v nivoju strpnosti do različnih med spoloma, nek drugi dejavnik ali pa gre med spoloma za razliko v dajanju teže pozitivnim in negativnim izkušnjam z različnimi, torej za različno čustveno oziroma kognitivno dojemanje.

Teza 9

Vse osebe (ne glede na spol) in negativne izkušnje z osebami iz različnih narodnosti (1 IMA negativno izkušnjo, 2 NIMA negativne izkušnje)

	N	Min	Max	M	SD
Osebe albanske narodnosti	447	1	2	1,66	,474
Osebe italijanske narodnosti	445	1	2	1,85	,358
Osebe bosanske narodnosti	446	1	2	1,78	,415
Osebe nemške narodnosti	446	1	2	1,87	,339
Osebe srbske narodnosti	446	1	2	1,87	,342
Osebe avstrijske narodnosti	446	1	2	1,88	,321
Valid N (listwise)	445				

Negativne izkušnje vseh oseb ne glede na spol združeno glede na narodnosti v skupini 1 (avstrijske, italijanske in nemške) in skupini 2 (srbske, albanske in bosanske) in preračunana aritmetična sredina, ali se osebe bolj nagibajo k 1 (ima negativno izkušnjo) ali 2 (nima negativne izkušnje)

	N	Min	Max	M	SD
Negativne izkušnje - skupina 1	445	1,00	2,00	1,8667	,26319

	N	Min	Max	M	SD
Negativne izkušnje - skupina 2	446	1,00	2,00	1,7683	,32172

X^2-test			
	Vrednost	df	Asymp. Sig. (2-sided)
Likelihood Ratio	109,160	9	,000
N = 445			

Hi – kvadrat test je pokazal statistično pomembne razlike. Teza 9 se zavrne, saj velja, da imajo v povprečju osebe ne glede na spol različno število negativnih izkušenj z narodnostmi iz skupine 1 in z narodnostmi iz skupine 2. S to tezo smo ravno tako želeli dodatno preveriti obstoj in vpliv negativne oziroma pozitivne stereotipizacije na strpnost, kar se tiče narodnosti iz skupine 1 in skupine 2. To opuščamo.

Ugotavljamo pa torej, da obstajajo statistično pomembne razlike med količino negativnih izkušenj, ki so jih imele vse osebe ne glede na spol s skupino 1 in skupino 2. Glede na aritmetično sredino ugotavljamo, da imajo osebe ne glede na spol statistično pomembno več negativnih izkušenj z narodnostmi iz skupine 2 kot z narodnostmi iz skupine 1. Glede na to in glede na ugotovitev v sklopu preverjanja teze 7 ter glede na potrditev teze 5 lahko sklepamo, da v povprečju na nivo strpnosti do različnih narodnosti poleg količine pozitivnih izkušenj vpliva tudi količina negativnih izkušenj, ki jih imajo z različnimi narodnostmi osebe ne glede na spol. In sicer več kot je pozitivnih izkušenj in manj kot je negativnih izkušenj, višja je strpnost.

Povezava med vprašanjema 7 in 9: nivo strpnosti in pozitivne izkušnje z različnimi

Teza 10

Spremenljivki sta normalno porazdeljeni. Pogoj za Pearsonov koeficient korelacije (r), to je linearna povezanost obeh spremenljivk, smo preverili z F-testom in je izpolnjen.

Pearsonov koeficient korelacije			
		Pozitivne izkušnje	Koeficient strpnosti
Pozitivne	r	1	-,317**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	419	386
Koeficient strpnosti	r	-,317**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	386	411
** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).			

Obstaja statistično pomembna nizka negativna povezanost med pozitivnimi izkušnjami in strpnostjo. Teza 10 je potrjena, vendar v smislu da velja, da s padanjem količine pozitivnih izkušenj, ki jih imajo vse osebe (ne glede na spol) z različnimi skupinami ljudi, upada tudi nivo strpnosti do teh skupin. Projekt MAMD torej v sklopu Uric pomembno prispeva k zviševanju stopnje sprejemanja različnosti, saj mladim omogoča pozitivne izkušnje s predstavniki_cami različnih etničnih in kulturnih manjšin.

Povezava med vprašanjema 7 in 11: nivo strpnosti in negativne izkušnje z različnimi

Teza 11

Spremenljivki sta normalno porazdeljeni. Pogoj za Pearsonov koeficient korelacije (r), to je linearna povezanost obeh spremenljivk, smo preverili z F-testom in je izpolnjen.

Pearsonov koeficient korelacije			
		Negativne izkušnje	Koeficient strpnosti
Negativne izkušnje	r	1	,192**
	Sig. (2-tailed)		,000
	N	430	397
Koeficient strpnosti	r	,192**	1
	Sig. (2-tailed)	,000	
	N	397	411

Obstaja statistično pomembna neznatna povezanost med negativnimi izkušnjami in strpnostjo. Teza 11 ni zavrnjena. Načeloma velja, da z naraščanjem količine negativnih izkušenj, ki jih imajo vse osebe (ne glede na spol) z različnimi skupinami ljudi, upada nivo strpnosti do teh skupin.

Opisna analiza vprašanj: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 13, 14

Vprašanje 1: Kaj zate pomeni strpnost?

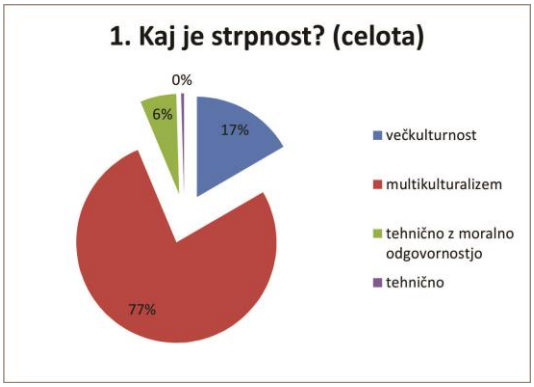

Na vprašanje 1 je odgovorilo 445 oseb. Možen je bil en odgovor. 77 % vprašanih strpnost povezuje z multikulturalizmom. Iz tega lahko sklepamo, da v povprečju otroci dojemajo različnost in njeno ohranjanje kot vrednoto. Iz tega sledi, da lahko sklepamo tudi, da so otroci v povprečju z različnimi pripravljeni stopati v dialog.

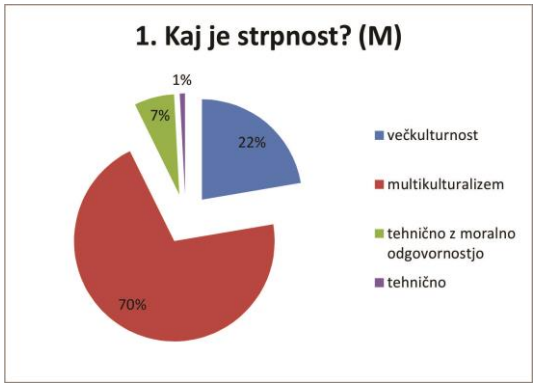

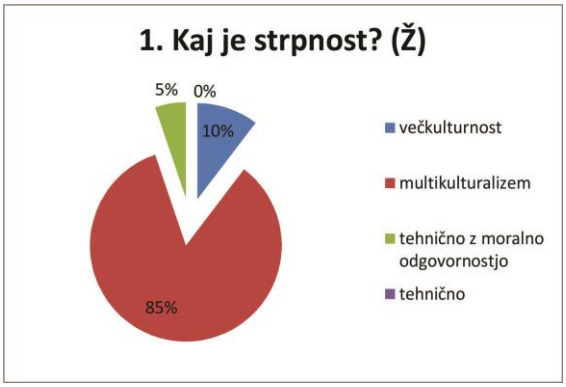

Na vprašanje 1 je odgovorilo 212 oseb ženskega spola in 233 oseb moškega spola. V poprečju so osebe moškega spola v nekoliko večji meri kot osebe ženskega spola obkrožale odgovor, ki opisuje strpnost zgolj kot sobivanje in ne nujno tudi interakcijo. Glede na to lahko sklepamo, da so v povprečju osebe ženskega spola v nekoliko večji meri pripravljene stopati v dialog z različnimi kot v povprečju osebe moškega spola.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašanje 2: Kako ste se v zadnjem šolskem letu učili strpnosti do različnih skupin v šoli?

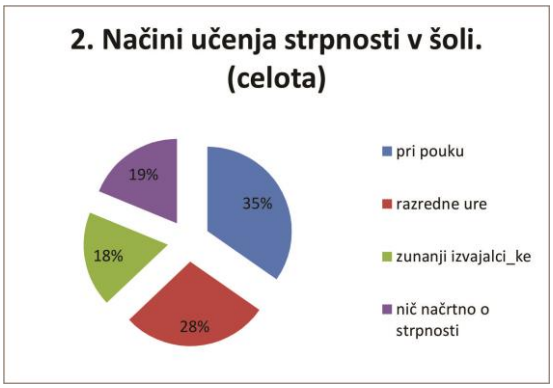

Pri vprašanju 2 je bilo mogoče obkrožiti več odgovorov. Odgovori so bili precej razpršeni. Zanimiv podatek je, da učenje strpnosti poteka v veliki meri tudi v sklopu razrednih ur. Načeloma je ohrabrujoč tudi podatek, da so vrata za poučevanje strpnosti odprta tudi zunanjim izvajalcem_kam. Iz tega lahko sklepamo, da se šole na temo medkulturnosti odpirajo tudi za sodelovanje z neformalnimi organizacijami.

Vprašanje 3: Če je bil tvoj odgovor pri prejšnjem vprašanju »a«, »b« ali »c«, oceni koliko ur približno ste v šoli namenili učenju strpnosti?

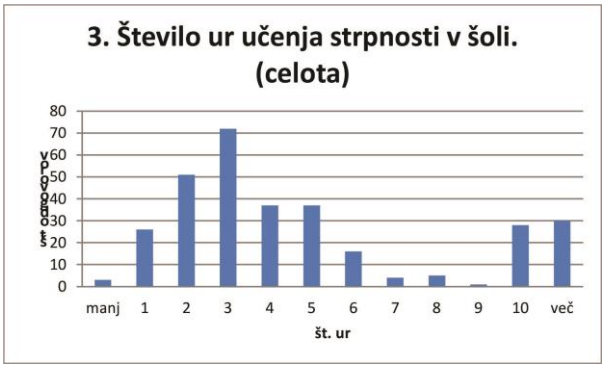

Na vprašanje je bilo podanih 277 odgovorov. V povprečju lahko rečemo, da otroci menijo, da so bile v zadnjem šolskem letu v šoli za učenje strpnosti namenjene okoli 3 do 4 ure.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašanje 4: Se ti zdi, da je bilo v šoli namenjenih dovolj ur za učenje strpnosti?

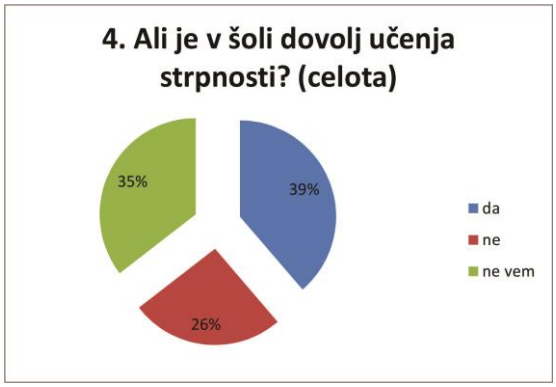

Na vprašanje 4 je bilo podanih 434 odgovorov. Analiza kaže, da je v povprečju približno enako število otrok, ki meni, da so 3 do 4 ure učenja o strpnosti v šoli dovolj, kot je otrok, ki ne morejo opredeliti, če je to dovolj ali ne. Morda lahko iz tega sklepamo, da otroci odločitev o tem, koliko učenja strpnosti je v šoli potrebnega, prepuščajo učiteljem_icam in da so načeloma (tudi glede na število odgovorov, da učenja strpnosti ni dovolj), glede te vrste učenja odprti.

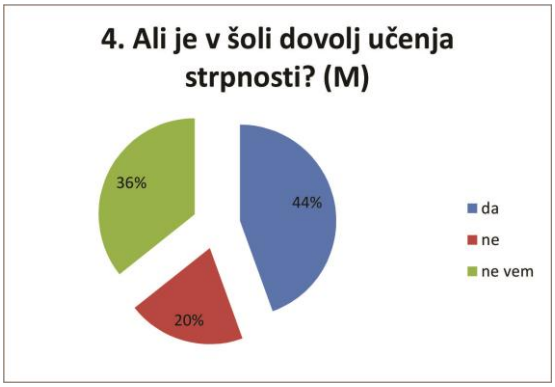

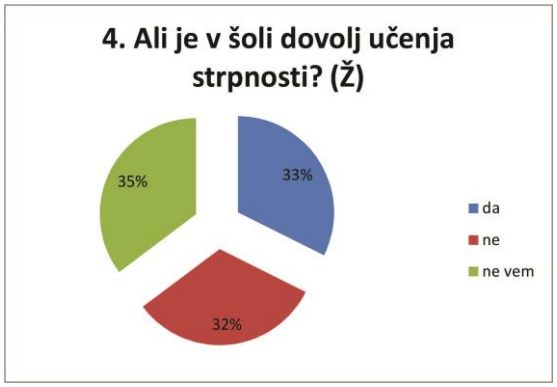

Na vprašanje 4 je odgovorilo 227 oseb moškega spola in 207 oseb ženskega spola. V povprečju velja, da osebe moškega spola v večji meri kot osebe ženskega spola menijo, da so 3 do 4 ure učenja strpnosti v šoli dovolj. Osebe ženskega spola v povprečju v večji meri kot osebe moškega spola menijo, da je učenja strpnosti v šoli premalo. Delež oseb ne glede na spol, ki se glede tega ne morejo opredeliti, pa je približno enak.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašanje 5: Ali si se strpnosti učil/učila v svojem prostem času?

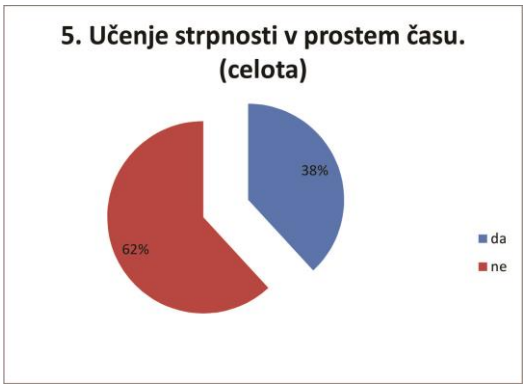

Na vprašanje 5 je odgovorilo 451 oseb. V povprečju velja, da se otroci strpnosti v svojem prostem času učijo v manjši meri, kar po našem mnenju pomeni, da je šola resnično pomemben prostor za podajanje vsebin, ki omogočajo razvoj otrok v smislu sprejemanja različnosti. V svojem prostem času smo ljudje namreč na temo medkulturnosti nagovorjeni predvsem s strani medijev in politik, ki pa niso vedno v službi človekovih pravic in odgovornosti, temveč pogosto skloni oportunizmu in populizmu.

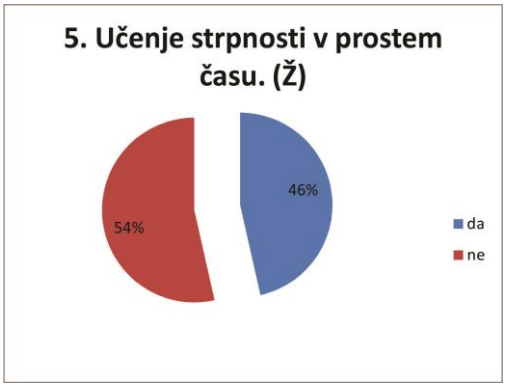

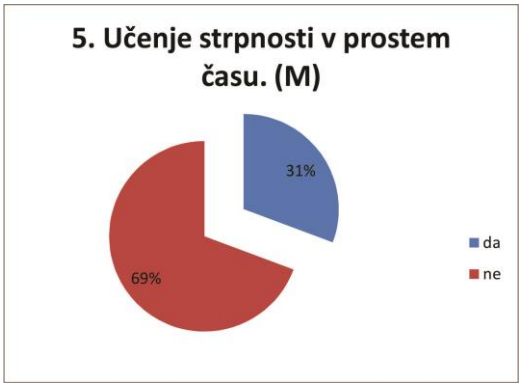

Na vprašanje 5 je odgovorilo 213 oseb ženskega spola in 238 oseb moškega spola. V povprečju velja, da učenju strpnosti osebe ženskega spola v nekoliko večji meri namenjajo tudi del svojega prostega časa kot osebe moškega spola.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašanje 6: Če je bil tvoj odgovor pri prejšnjem vprašanju »da«, povej, kje je učenje potekalo?

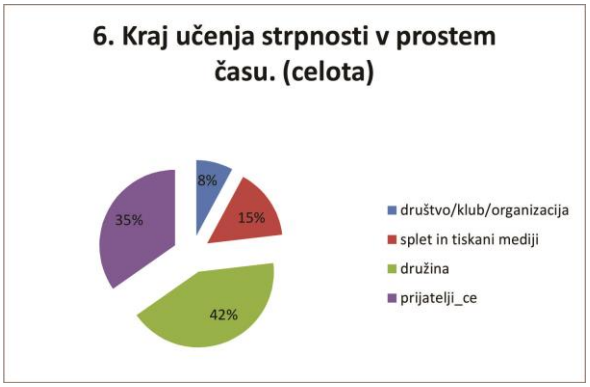

Pri vprašanju 6 je bilo možnih več odgovorov. Nanj so odgovarjale osebe, ki so pri vprašanju 5 zavedle, da se strpnosti učijo tudi v svojem prostem času. Iz analize je razvidno, da je pomembno mesto učenja strpnosti v prostem času družina. Zelo spodbuden je tudi podatek, da družini sledi učenje strpnosti v krogu prijateljev. Glede na to lahko sklepamo, da je medvrstniško učenje zelo pomemben način učenja strpnosti. To nam daje tudi potrditev, kar se tiče zastavljenosti aktivnosti in učenja strpnosti v projektu MAMD, saj ta v veliki meri temelji ravno na medvrstniškem informiranju in prenosu vrednote sprejemanja različnosti. V projektu MAMD na tem temelji funkcija mlade_ga ambasadorke_ja medkulturnega dialoga in povezovanje mladih s sovrstniki_cami iz drugih kultur in držav.

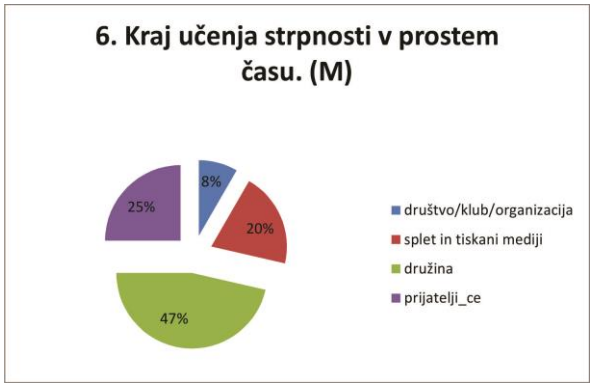

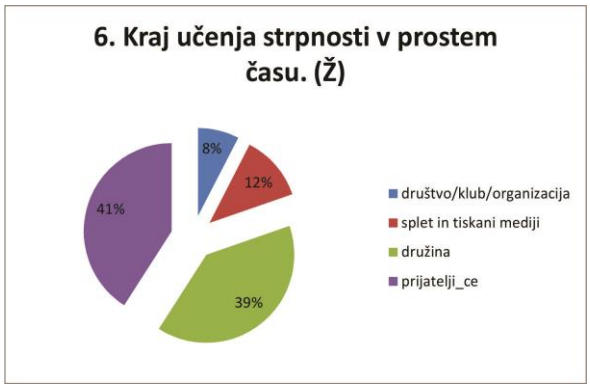

Iz analize vprašanja 6 glede na spol je razvidno, da se v povprečju osebe moškega spola o medkulturnosti v nekoliko večji meri informirajo v krogu družine in pa tudi preko uporabe spletnih in tiskanih medijev. Osebe ženskega spola se v povprečju v večji meri učijo strpnosti tudi v krogu prijateljev_ic kot pa v povprečju osebe moškega spola. Morda lahko to pojasni, zakaj se za funkcijo mlade_ga ambasadorke_ja v povprečju odloči več oseb ženskega spola. Na podlagi te ugotovitve se odpira manevrski prostor, da se funkcija mladega ambasadorja v morebitnih prihodnjih izvajanjih projekta MAMD z novimi možnostmi in vsebinami še bolj približa tudi osebam moškega spola.

Vprašanje 8: Kaj po tvojem mnenju bi morala Republika Slovenija storiti za priseljence in priseljenke iz albanskih govornih področij?

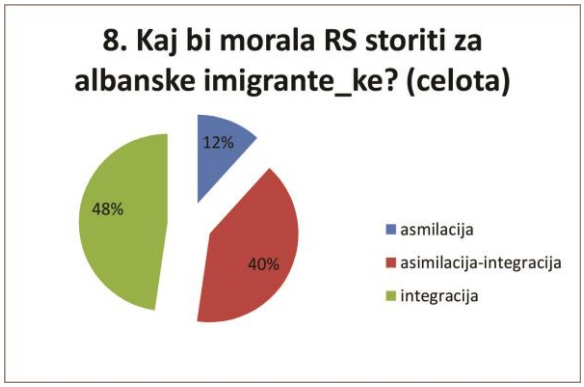

Na vprašanje 8 je odgovorilo 417 oseb. Iz analize je razvidno, da skoraj polovica oseb meni, da je albanskim imigrantom_kam potrebno omogočiti integracijo v slovensko družbo. Nekoliko manj kot polovica vprašanih je za pot vključevanja, ki vsebuje tako elemente integracije kot asimilacije. Zadovoljujoča je ugotovitev, da je delež oseb, ki kot način vključevanja albanskih imigrantov_k zagovarjajo asimilacijo, razmeroma nizek. Izsledke vprašanja 8 bi lahko morda povezali tudi z izsledki vprašanja 1. Splošno razumevanje različnih načinov vključevanja različnih skupin v večinsko družbo je zelo pomembno pri dejanskem prenosu načinov sprejemanja v prakso. V povprečju otroci torej teoretično dojemajo strpnost kot integracijo in jo posledično kot tako prenašajo tudi v prakso, recimo v primeru načina vključevanja albanskih imigrantov_k v slovensko družbo. Izsledek, da je slaba polovica vprašanih otrok kot način vključevanja albanskih imigrantov_k predvidela način, ki vključuje elemente asimilacije in integracije, pa je po našem mnenju, morda lahko odraz nekakšnega »papirnega aktivnega in pasivnega sprejemanja različnosti«, ko smo ljudje v večini zelo odprti za različnost, dokler je ta nekje na družbenem robu. Ko pa se znajdemo v situaciji neposrednega stika z njo, se jo bojimo razumeti in jo raje zavračamo.

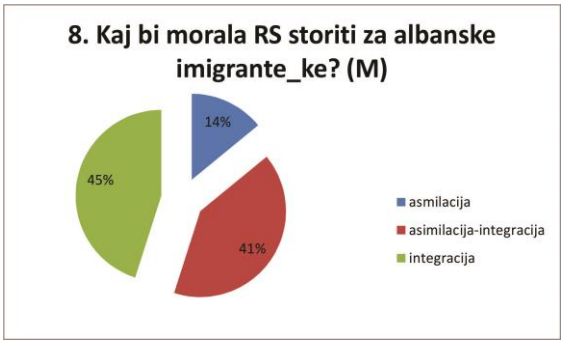

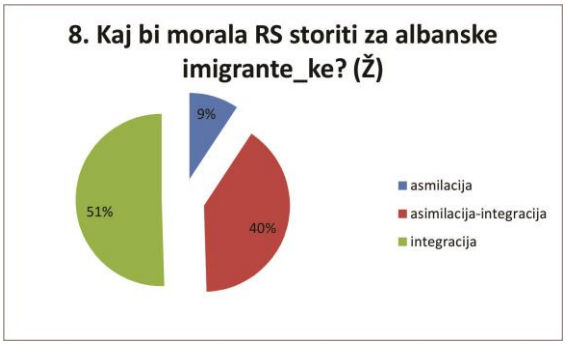

Na vprašanje 8 je odgovorilo 213 oseb moškega spola in 204 osebe ženskega spola. V povprečju lahko trdimo, da so osebe ženskega spola v nekoliko večji meri naklonjene integraciji albanskih imigrantov_k kot so v povprečju osebe moškega spola ter da je delež oseb ženskega spola, ki so zavedle, da je albanske imigrante_ke potrebno asimilirati, nekoliko manjši kot je delež oseb moškega spola. Zanimiv je podatek, da je delež vprašanih tako moških kot ženskih oseb približno enak, kar se tiče načina vključevanja albanskih priseljencev_k, ki vsebuje tako elemente asimilacije kot integracije.

Vprašanje 10: Kaj bi po tvojem mnenju morala Nemčija storiti za slovenske priseljence in priseljenke?

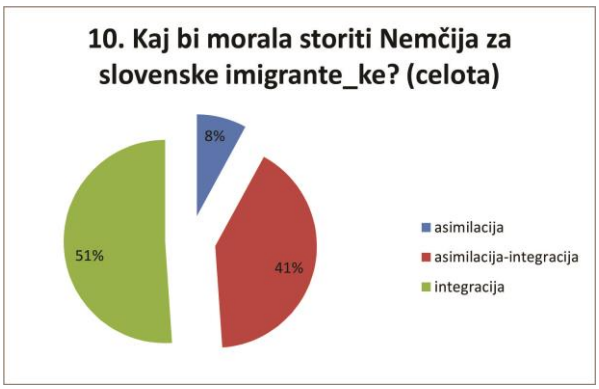

Na vprašanje 10 je odgovorilo 415 oseb. To vprašanje je bilo umeščeno v anketni vprašalnik kot neke vrste preverjanje stopnje sprejemanja različnosti. Vprašanje 8 je predvidevalo merjenje stopnje sprejemanja oseb albanske narodnosti v slovensko skupnost, pri čemer je vprašanje 10 predvidevalo mnenje o načinu vključevanja oseb slovenske narodnosti v nemško skupnost. Preverjana je bila torej »dvojna morala«, kar se tiče načinov vključevanja različnih v večinsko družbo. Razlike v odgovorih niso velike. Nekoliko več je oseb, ki menijo, da bi bilo potrebno slovensko manjšino integrirati v nemško skupnost in nekoliko manj je tistih, ki menijo, da bi se slovenska manjšina morala v nemški skupnosti asimilirati. Sklepamo lahko, da se v povprečju otroci zavedajo, da iste pravice, kot veljajo zanje, v primeru imigracije veljajo tudi za ljudi drugih narodnosti.

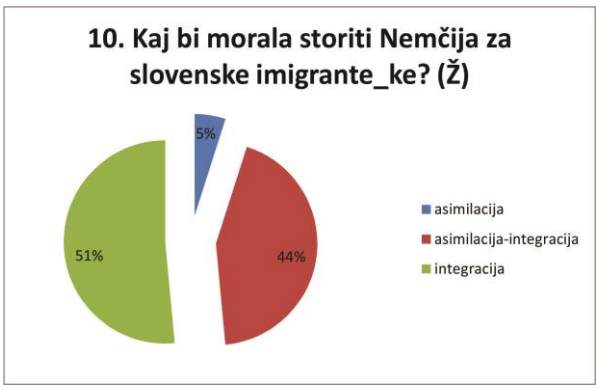

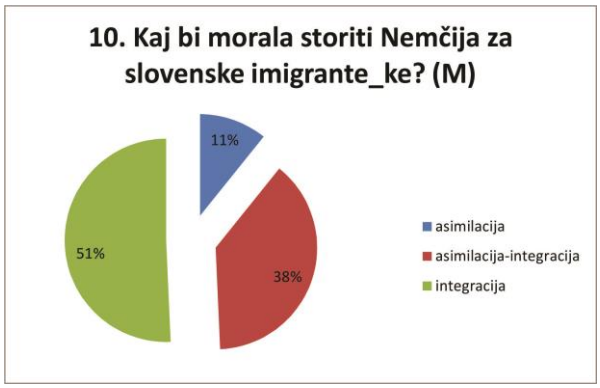

Na vprašanje 10 je odgovorilo 213 oseb moškega spola in 202 osebi ženskega spola. Če primerjamo izsledke vprašanj 8 in 10, lahko vidimo, da se je delež tistih oseb ne glede na spol, ki kot ustrezen način vključevanja imigrantov v večinsko družbo vidijo asimilacijo, zmanjšal v primeru, ko so bili v položaj imigrantov_k postavljene osebe slovenske narodnosti. Pri osebah ženskega spola se je zmanjšal na račun povišanja izbire načina vključevanja, ki je neke vrste kombinacija integracije in asimilacije, pri osebah moškega spola pa se je zmanjšal na račun povišanja izbire odgovora, ki je predvideval integracijo kot način vključevanja. Zanimivo je, da se je delež odločitev za integracijo zvišal tudi na podlagi znižanja odstotka odločitev za kombinacijo asimilacije in integracije. Kljub temu lahko zapišemo, da v povprečju ni večjih nihanj (tudi glede na spol) kar se tiče mnenja o ustreznih načinih vključevanja imigrantov v večinsko družbo ne glede na to ali so ti slovenskega ali albanskega rodu.

Vprašanje 12: Kdo je po tvojem mnenju »cigan«?

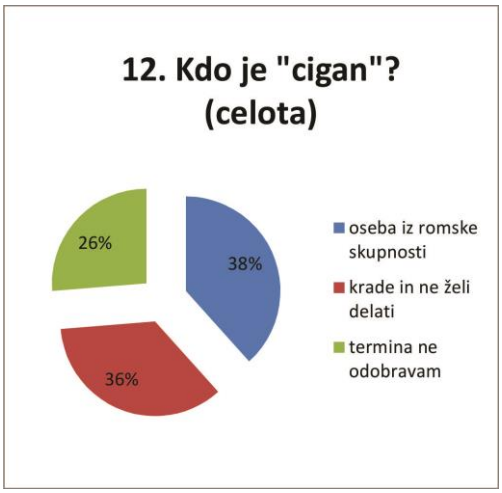

Na vprašanje 12 je odgovorilo 438 oseb. Delež oseb, ki pojem »cigan« enači z osebo, ki krade in ne želi delati, je precej visok. Visok je tudi delež oseb, ki menijo, da pojem »cigan« ni slabšalen in da označuje osebo iz romske skupnosti. Zgolj manj kot tretjina vključenih otrok termina ne odobrava. V lokalnih okoljih, v katerih je bila izvajana raziskava, ni prisotnih romskih družin. Informacije o Romih otroci tako dobijo zgolj iz medijev in iz okolja. Realističnih informacij ni in nivo poznavanja romske skupnosti je posledično zelo nizek. Tekom izvajanj projekta MAMD smo večkrat naleteli_e na opazko, da v nekem lokalnem okolju ni potrebno izvajati Uric na temo romska kultura, češ da v tem lokalnem okolju ni Romov. Menimo, da je ravno v takšnih okoljih potrebno informiranje o Romih. V primeru populistične gonje proti Romom ali v času senzacionalistično napihnjenega incidenta, bi se morda ravno v teh območjih zaradi nepoznavanja romske skupnosti, najlažje generiralo veliko neosnovanega sovraštva in zavračanja.

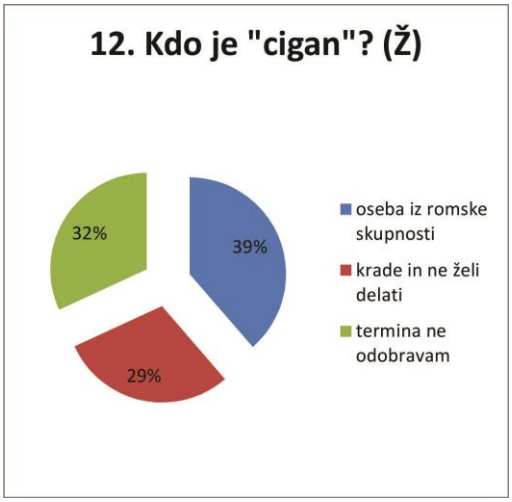

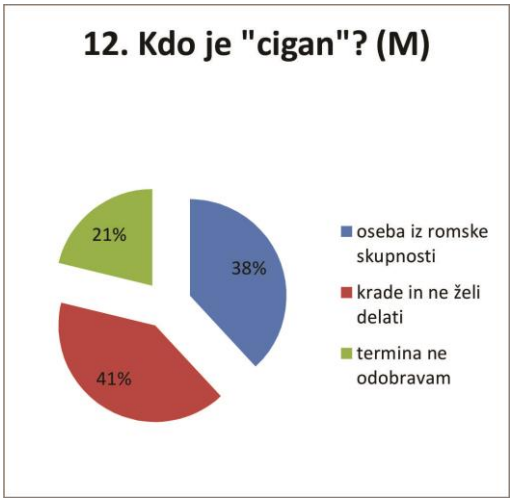

Na vprašanje 12 je odgovorilo 207 oseb ženskega spola in 231 oseb moškega spola. Osebe ženskega spola se v povprečju v nekoliko večji meri zavedajo negativne konotacije pojma »cigan« kot v povprečju osebe moškega spola.

Vprašanje 13: Kdo je po tvojem mnenju »peder«?

Na vprašanje 13 je odgovorilo 439 oseb. V povprečju velja, da večina vprašanih pojma »peder« ne smatra kot slabšalnega oziroma pojem enači z ostalimi poimenovanji osebe moškega spola, ki je istospolno usmerjena. Glede na to bi po našem mnenju bilo smiselno dobiti odgovor na vprašanje, če so vprašani kdaj uporabili besedo »peder« za označbo moškega, ki ni istospolno usmerjen, z namenom norčevanja, žaljenja osebe. S tem bi se lahko dodatno preverila negativna konotacija pojma pri otrocih.

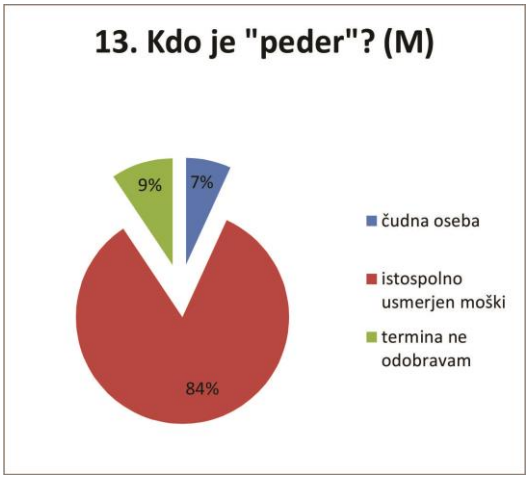

Na vprašanje 13 je odgovorilo 234 oseb moškega spola in 205 oseb ženskega spola. Glede na analizo v povprečju velja, da osebe ženskega spola v večji meri zaznavajo pojem »peder« kot slabšalen kot osebe moškega spola. Kljub temu v povprečju velja, da tako osebe ženskega kot moškega spola smatrajo pojem »peder« kot enega izmed ostalih pojmov, ki označujejo istospolno usmerjenega moškega.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašanje 14: Kdo je po tvojem mnenju »Šiptar«?

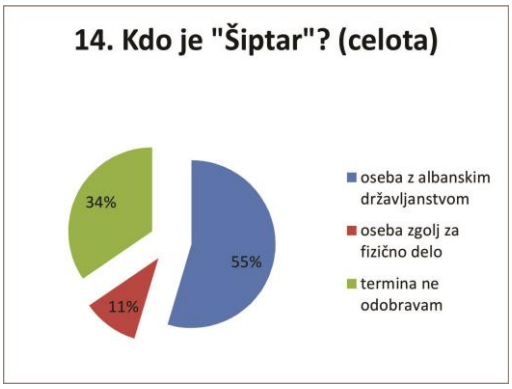

Na vprašanje 14 je odgovorilo 434 oseb. V povprečju velja, da se otroci zavedajo, da ima beseda »šiptar« tudi negativno konotacijo. Beseda »Šiptar« sicer v Slovarju slovenskega knjižnega jezika ni zavedena oziroma ne označuje osebe z albanskim državljanstvom. Ko smo na Uricah povprašal_e otroke o tem ali je beseda »šiptar« slabšalna ali ne, smo velikokrat dobili_e odgovor, da si tudi Albanci sami tako pravijo, pri čemer pa otroci niso vedeli zakaj. Torej da je to albanska beseda »Shqipëtar« (izgovarjava ščipətar) za poimenovanje državljanov_k Albanije. Iz tega dejstva lahko sklepamo, da je v povprečju poznavanje albanske kulture pri otrocih precej površno in da gre zgolj za nekritično prevzemanje informacij o tej kulturi iz okolja socializacije. Stik med albansko in slovensko kulturo, kar se tiče izmenjave realnih informacij o albanski kulturi je v lokalnih okoljih otrok, ki so bili vključeni v raziskavo, precej šibek. To morda potrjuje tudi zaskrbljujoč delež oseb, ki menijo, da pojem »šiptar« označuje osebo, ki je primerna zgolj za fizično delo.

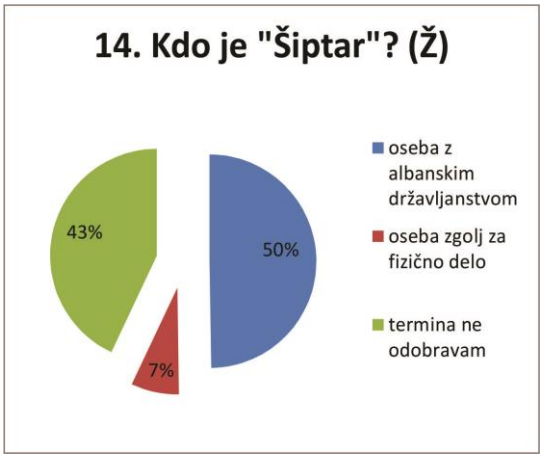

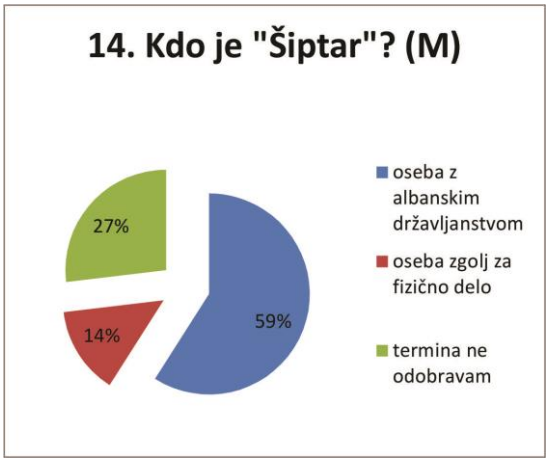

Na vprašanje 11 je odgovorilo 207 oseb ženskega spola in 227 oseb moškega spola. Tako kot je pri osebah ženskega spola precej spodbuden podatek, da se v povprečju te precej dobro zavedajo negativne konotacije izraza, je pri osebah moškega spola zaskrbljujoč delež oseb, ki pojem »šiptar« povezujejo z osebo, ki je primerna zgolj za fizično delo.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Zaključki in interpretacija rezultatov

Analiza raziskave je pokazala, da v povprečju velja, da otroci med 12. in 15. letom starosti poznajo pojem medkulturnosti in integracije ter da ju v splošnem realizirajo tudi v praksi. To pomeni, da se gledano v povprečju splošno nagibajo k sprejemanju različnosti in strpnosti, pri čemer so dekleta v povprečju strpnejša kot fantje. Otroci v povprečju v največji meri sprejemajo starejše osebe, nato invalidne osebe, osebe nasprotnega spola, revne osebe in osebe hrvaške narodnosti. Največ nestrpnosti pa se je v povprečju pokazalo do oseb, ki so bile odvisne od drog, oseb, ki so bile v zaporu, istospolno usmerjenih oseb, oseb albanske narodnosti in oseb romske skupnosti. V projektu MAMD so vzpostavljeni vzgojno – izobraževalni modeli, ki informirajo o zadnjih treh omenjenih skupinah. Na podlagi analize pa bi bilo v prihodnje smiselno projektne aktivnosti nadgraditi z modeli, ki bi podajali realne informacije o prvih dveh skupinah oseb, kar bi omogočilo razbijanje napačnih predstav, predsodkov in stereotipov.

Otroci v povprečju so odprti za vsebine o medkulturnosti. Najpomembnejše mesto za učenje strpnosti je šolski prostor, kjer otroci v povprečju menijo, da so v šolskem letu učenju strpnosti namenjene približno 4 šolske ure. Učenje strpnosti, ki poteka v prostem času, se vrši v družini in v prijateljskem krogu. Mesto, na katerem torej otrokom lahko načrtno posredujemo ključne informacije na temo sprejemanja različnosti, je torej šola. Vsebine pa je potrebno zastaviti tako, da vključujejo tudi lastno aktivacijo otrok z namenom medvrstniškega informiranja. Aktivnosti projekta MAMD so zastavljene točno tako. Po delavnicah Urice medkulturnega dialoga, ki se izvajajo v šoli, se otroke povabi, da postanejo mladi ambasadorji oziroma ambasadorke medkulturnega dialoga in sami aktivno raziskujejo različnost. Po zaključku mandata imajo nalogo svoje ugotovitve in izkušnje predstaviti svojim sovrstnikom_cam. Tekom mandata se jih poveže tudi s sovrstnicami_ki iz drugih držav, kar glede na izkušnje v praksi sproži, da se o drugih kulturah pogovarjajo tudi neformalno, v svojem prostem času in s tem delijo pozitivne izkušnje in vrednote medkulturnosti.

Analiza raziskave je pokazala, da količina pozitivnih izkušenj vpliva na nivo sprejemanja različnosti in sicer se z nižanjem pozitivnih izkušenj znižuje tudi nivo strpnosti. V raziskavi nas je zanimalo tudi, kakšen je vpliv negativnih izkušenj z različnimi na nivo sprejemanja oziroma strpnosti. Pokazala se je šibka povezanost in sicer z naraščanjem količine negativnih izkušenj upada nivo strpnosti. Zanimivo bi bilo raziskati, kako otroci dobivajo pozitivne in negativne izkušnje z različnimi. Torej ali je to v sklopu neposrednega stika ali iz medijev, okolja socializacije ali pa s strani različnih politik ali morda različnih kombinacij navedenih virov. V projektu MAMD gre preko Uric za načrtno posredovanje pozitivnih izkušenj s predstavniki_cami etničnih in kulturnih manjšin. Tekom izvajanja projekta se je večkrat pokazalo, da so otroci prvič dobili priložnost odkritega dialoga z Romom_injo, muslimanko, gejem, lezbijko in imigrantom_ko iz različnih držav in z različnimi okoliščinami priselitve. Zato je bil učinek Uric zelo visok, kar se je pokazalo tudi skozi analizo raziskave. Ugotovili smo, da so otroci ne glede na spol, ki so bili udeleženi na Uricah, v povprečju v raziskavi, ki je bila z njimi izvedena po Uricah, dajali strpnejše odgovore kot otroci ne glede na spol, ki na Uricah niso bili udeleženi. Še ena potrditev, ki kaže na dobro ciljno zastavljenost Uric. Menimo, da je izjemen dosežek v tako kratkem času (torej v treh šolskih urah) pri otrocih doseči, da začnejo dvomiti, spreminjati ali nadgrajevati svoja stališča, ki zadevajo sprejemanje različnosti.

Kar se tiče sprejemanja narodne različnosti in načina vključevanja te v družbo, smo v raziskavi predvideli nekaj vprašanj. Zanimal nas je nivo strpnosti do nekaterih narodnosti iz gospodarsko manj razvitih območij (skupina 2 – Albanija, Bosna, Srbija) in do nekaterih narodnosti iz gospodarsko bolj razvitih območij (skupina 1 – Italija, Nemčija, Avstrija) in zanimala nas je prisotnost dejavnika pozitivne oziroma negativne stereotipizacije. Glede prve omembe, je bilo različno sprejemanje narodnosti iz obeh skupin potrjeno in sicer so otroci v povprečju bolj strpni do narodnosti iz skupine 1. Pozitivno oziroma negativno stereotipizacijo pa smo želeli dokazati glede na predvidevanje, da imajo otroci ne glede na spol z obema skupinama narodnosti enako število pozitivnih in negativnih izkušenj. Izkazalo se je, da je število pozitivnih in negativnih izkušenj različno in s tem obstoja morebitne pozitivne ali negativne stereotipizacije pri otrocih nismo dokazali. Pokazalo pa se je, da na nivo sprejemanja oseb različnih narodnosti vpliva količina pozitivnih in negativnih izkušenj. Otroci so v povprečju navajali, da imajo več pozitivnih izkušenj in manj negativnih izkušenj z narodnostmi iz skupine 1. Do te skupine se je pokazala višja stopnja sprejemanja. Z narodnostmi iz skupine 2 pa so otroci v povprečju navajali, da imajo manj pozitivnih in več negativnih izkušenj. Do skupine 2 se je pokazala nižja stopnja sprejemanja kot do skupine 1.

Da pozitivne izkušnje pomembno vplivajo na nivo sprejemanja različne narodnosti se je zelo izrazito pokazalo v primeru obravnave oseb hrvaške narodnosti. Otroci imajo v povprečju z osebami omenjene narodnosti zelo veliko pozitivnih izkušenj, zelo malo negativnih izkušenj in posledično visoko stopnjo strpnosti – aritmetična sredina, kar se tiče strpnosti, je 4,2 in je s tem umeščena na 5. mesto v lestvici najvišjih stopenj sprejemanja različnih, pri čemer nobene od v ocenjevalni lestvici navedenih narodnosti ni umeščenih pred njo. Količina pozitivnih izkušenj najverjetneje v tem primeru izvira tudi iz neposrednega stika otrok z osebami hrvaške narodnosti v času poletnega dopustovanja na Hrvaškem. Ker za zviševanje količine pozitivnih izkušenj z ostalimi narodnostmi ni tako »priročne in naravne« poti, je potrebno priložnosti ustvarjati načrtno in sistematično. Projekt MAMD to omogoča.

Preverjali smo tudi prisotnost tako imenovane dvojne morale, kar se tiče načinov vključevanja različnih narodnosti v večinsko družbo. Otroke smo spraševali, kaj bi morala Slovenija narediti za vključevanje albanskih imigrantov_k in na drugi strani, kaj bi morala Nemčija narediti za vključevanje slovenskih imigtantov_k. Pričakovali smo, da bo razlika v odgovorih velika, kar se tiče odločitev otrok, katero skupino integrirati in katero asimilirati. Večjih razlik glede na analizo ni. V povprečju velja, da otroci menijo, da je najprimernejši način vključevanja v večinsko družbo integracija. Govorimo o dobri polovici vprašanih. Druga slaba polovica je izbrala način vključevanja, ki je nekje med integracijo in asimilacijo. Preostali pa so mnenja, da se morajo priseljenci_ke ne glede na narodnost v družbo priselitve asimilirati.

Zanimalo nas je tudi, v kolikšni meri otroci dojemajo kontaminiranost izrazov »cigan«, »peder« in »šiptar«. Analiza odgovorov nas je presenetila v negativnem smislu. Delež otrok, ki termine zaznavajo kot neprimerne, je precej nizek. Menimo, da je to posledica neinformiranosti otrok v smislu dostopa do realističnih informacij o posamezni kulturni oziroma etnični skupini in pa trdne ukoreninjenosti slabšalnih izrazov v družbi, ki se nekritično prenašajo iz generacije v generacijo.

Zaključujemo s tem, da je raziskava pokazala, da je dela na področju medkulturnosti še zelo veliko oziroma da se nikoli ne konča. Projektne aktivnosti, kot so bile razvite v projektu MAMD, bi morale biti v šoli stalnica iz generacije v generacijo. Glede na to, da se je na primer v treh šolskih urah Uric

pokazal velik premik v razmišljanju udeleženih otrok, menimo, da je čas, da vsebine projekta najdejo svojo pot v vsako osnovno in srednjo šolo.

Pripravili: Karmen Kukovič in Katarina Fijavž

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

Vprašalnik raziskave o sprejemanju različnosti pri mladih

Dragi anketiranec oziroma draga anketiranka. V okviru projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga izvajamo raziskavo na temo strpnosti med mladimi. Prosimo te, da si vzameš nekaj minut časa in na anketo iskreno odgovoriš.
Pozorno preberi navodila pri vsakem vprašanju in nato odgovori tako, kot je zapisano v navodilih. Anketa je anonimna. Rezultati ankete se bodo uporabili za potrebe izvajanja projekta. Že v naprej se ti zahvaljujemo za sodelovanje.

1. Kaj zate pomeni strpnost? Možen je le en odgovor.

a) Strpnost je sobivanje z osebami in/ali skupnostmi, ki so različne ali celo nasprotne od naše.
b) Strpnost je spoštovanje, sprejemanje in upoštevanje različnosti svetovnih kultur, načinov izražanja in življenja ljudi.
c) Če imamo ljudje pravice, imamo tudi odgovornosti. Strpnost je odgovornost.
d) Strpnost je potrebna samo zato, ker tako določa zakonodaja.

2. Kako ste se v zadnjem šolskem letu učili strpnosti do različnih skupin v šoli? Možnih je več odgovorov.

a) V sklopu aktivnosti v okviru pouka.
b) V sklopu aktivnosti v okviru razrednih ur.
c) V sklopu aktivnosti v okviru pouka, ki so bile izvedene s strani zunanjih izvajalcev/izvajalk.
d) V šoli se strpnosti nismo načrtno učili.
e) Drugo:_____

3. Če je bil tvoj odgovor pri prejšnjem vprašanju »a«, »b« ali »c«, oceni koliko ur približno ste v šoli namenili učenju strpnosti? Nato pa odgovori tudi na 4. vprašanje.

_____

4. Se ti zdi, da je bilo v šoli namenjenih dovolj ur za učenje strpnosti? Možen je le en odgovor.

a) Da.
b) Ne.
c) Ne vem.

5. Ali si se strpnosti učil/učila v svojem prostem času? Možen je le en odgovor.

a) Da.
b) Ne.

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

6. Če je bil tvoj odgovor pri prejšnjem vprašanju »da«, povej, kje je učenje potekalo? Možnih je več odgovorov.

a) V društvu/klubu/organizaciji, ki jo obiskujem.
b) Preko spleta in tiskanih medijev.
c) V družini.
d) V družbi prijateljev in/ali prijateljic.
e) Drugo:_____

7. Z znakom »x« označi, koliko si strpen/strpna do spodaj naštetih oseb, pri čemer številke pomenijo:

- 1 – sem zelo nestrpen/nestrpna,
- 2 – sem malo nestrpen/nestrpna,
- 3 – nisem niti strpen/strpna niti nestrpen/nestrpna,
- 4 – sem malo strpen/strpna,
- 5 – sem zelo strpen/strpna.

	1	2	3	4	5
Osebe druge verske skupnosti					
Invalidne osebe					
Istospolno* usmerjene osebe *pomeni, da je spol ljubezenskih partnerjev enak					
Osebe albanske narodnosti					
Osebe italijanske narodnosti					
Osebe romske narodnosti					
Osebe bosanske narodnosti					
Heterospolno** usmerjene osebe ** pomeni, da je spol ljubezenskih partnerjev različen					
Osebe nemške narodnosti					
Osebe hrvaške narodnosti					
Osebe avstrijske narodnosti					
Osebe srbske narodnosti					
Starejše osebe					
Osebe, ki so bile v zaporu					
Osebe, ki so bile odvisne od drog					
Osebe nasprotnega spola					
Revne osebe					

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

8. Kaj po tvojem mnenju bi morala Republika Slovenija storiti za priseljence in priseljenke iz albanskih govornih področij? Možen je le en odgovor.

a) Ničesar! Naj za vse poskrbijo sami ali njihova država.
b)Omogočiti bi jim morala vsaj brezplačni osnovni tečaj slovenščine s prevajanjem v albanski jezik, da se bodo v Sloveniji znašli.
c) Poseben urad za tujce s tolmačem naj jim nudi informacije in konkretno pomoč,
jezikovni tečaj slovenskega jezika s prevajanjem v albanski jezik in ponudi možnost, da se povežejo z drugimi albanskimi priseljenci.

9. Z znakom »x« označi, če si že imel/imela vsaj eno pozitivno izkušnjo z osebami, ki so navedene v tabeli.

	DA	NE
Osebe druge verske skupnosti		
Invalidne osebe		
Istospolno usmerjene osebe		
Osebe albanske narodnosti		
Osebe italijanske narodnosti		
Osebe romske narodnosti		
Osebe bosanske narodnosti		
Starejše osebe		
Osebe nemške narodnosti		
Osebe srbske narodnosti		
Osebe hrvaške narodnosti		
Osebe avstrijske narodnosti		
Heterospolno usmerjene osebe		
Osebe, ki so bile v zaporu		
Osebe, ki so bile odvisne od drog		
Osebe nasprotnega spola		
Revne osebe		

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

10. Kaj bi po tvojem mnenju morala Nemčija storiti za slovenske priseljence in priseljenke? Možen je le en odgovor.

a) Ničesar! Naj za vse poskrbijo sami ali pa Republika Slovenija.
b) Omogočiti bi jim morala vsaj brezplačni osnovni tečaj nemščine s prevajanjem v slovenski jezik, da se bodo v Nemčiji znašli.
c) Poseben urad za tujce s tolmačem naj jim nudi informacije in konkretno pomoč,
jezikovni tečaj nemškega jezika s prevajanjem v slovenski jezik in jim ponudi možnost, da se povežejo z drugimi slovenskimi priseljenci.

11. Z znakom »x« označi, če si že imel/imela kakšno negativno izkušnjo z osebami, ki so navedene v tabeli.

	DA	NE
Osebe druge verske skupnosti		
Invalidne osebe		
Istospolno usmerjene osebe		
Osebe albanske narodnosti		
Osebe italijanske narodnosti		
Osebe romske narodnosti		
Osebe bosanske narodnosti		
Starejše osebe		
Osebe nemške narodnosti		
Osebe srbske narodnosti		
Osebe hrvaške narodnosti		
Osebe avstrijske narodnosti		
Heterospolno usmerjene osebe		
Osebe, ki so bile v zaporu		
Osebe, ki so bile odvisne od drog		
Osebe nasprotnega spola		
Revne osebe		

Mladinski svet Občine Slovenske Konjice | Žička cesta 4a | 3210 Slovenske Konjice
Tel. : 03 759 13 20 | Faks: 03 759 13 21 | E-pošta: info@msosk.si

12. Kdo je po tvojem mnenju »cigan«? Možen je le en odgovor.

a) Oseba iz romske skupnosti.
b) Oseba, ki krade in ne želi delati.
c) Tega termina ne odobravam, ker je žaljiv.
d) Drugo:_____

13. Kdo je po tvojem mnenju »peder«? Možen je le en odgovor.

a) Čudna oseba.
b) Oseba moškega spola, ki je istospolno usmerjena.
c) Tega termina ne odobravam, ker je žaljiv.
d) Drugo:_____

14. Kdo je po tvojem mnenju »Šiptar«? Možen je le en odgovor.

a) Oseba z albanskim državljanstvom.
b) Oseba, ki je primerna zgolj za fizično delo.
c) Tega termina ne odobravam, ker je žaljiv.
d) Drugo:_____

15. Si bil/bila prisoten/prisotna na delavnici Urice medkulturnega dialoga? Obkroži.

DA NE

Prosimo, podaj še nekaj podatkov za statistično obdelavo raziskave:

- Z znakom »x« označi svoj spol.

ženski	
moški	

- Na črto napiši svojo starost.

_____

Pripravil: Mladinski svet Občine Slovenske Konjice